

Atsakymas į Europos Parlamento pastabas, pateiktas jo rezoliucijoje dėl ECB 2020 m. metinės ataskaitos

2021 m. balandžio 14 d. ECB pirmininko pavaduotojas specialiame Europos Parlamento Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto posėdyje pristatė ECB 2020 m. metinę ataskaitą¹. 2022 m. vasario 14 d. ECB Pirmininkė dalyvavo Europos Parlamento plenariniame posėdyje, skirtame metinei ataskaitai aptarti². Kitą dieną Parlamentas priėmė rezoliuciją dėl ECB 2020 m. metinės ataskaitos (toliau – rezoliucija)³.

Teikdamas Europos Parlamentui savo 2021 m. metinę ataskaitą ECB kartu pateikia ir atsakymą į Europos Parlamento rezoliucijoje išdėstytas pastabas⁴.

1 Pinigų politika

Kalbant apie rezoliucijoje išsakytą raginimą ECB atidžiai stebėti padidėjusį infliacijos lygį ir imtis veiksmų kainų stabilumui užtikrinti, ECB pažymi, kad tebėra tvirtai pasiryžęs siekti savo užsibrėžto 2 % infliacijos tikslo. ECB pinigų politikos sprendimais ir toliau siekiama kainų stabilumo vidutiniu laikotarpiu. Karas Ukrainoje daro didžiulį poveikį euro zonos ekonomikai ir labai padidino neapibrėžtumą. Karo poveikis ekonomikai priklausys nuo konflikto eigos, nuo dabartinių sankcijų poveikio ir galimų būsimų priemonių. Infliacija labai padidėjo ir artimiausius mėnesius vis dar bus didelė, daugiausia dėl labai pakilusių energijos kainų. Nuo kovo mėn. gaunami duomenys sustiprina Valdančiosios tarybos vertinimą, kad trečiąjį ketvirtį reikėtų pabaigti vykdyti grynąjį turto pirkimą pagal ECB turto pirkimo programą (TPP). Pinigų politika ir toliau priklausys nuo turimų duomenų ir atspindės nuolat atliekamą perspektyvos vertinimą. ECB yra pasirengęs koreguoti visas pagal įgaliojimus turimas priemones ir prireikus veikti lanksčiai, kad vidutiniu laikotarpiu infliacija įsitvirtintų ties siekiamu dviejų procentų lygiu.

Dėl raginimo užtikrinti ir stebėti ECB pinigų politikos priemonių būtinumą, tinkamumą ir proporcingumą ECB pažymi, kad, priimdamas sprendimus dėl pinigų politikos, sistemingai vertina šiuos aspektus. Juos vertinant analizuojama, ar pinigų politikos priemonės veiksmingai ir efektyviai padeda siekti kainų stabilumo, kokia jų nauda ir galimas šalutinis poveikis, taip pat analizuojama jų sąveika ir pusiausvyra laikui bėgant. Tai itin svarbu taikant kitas pinigų politikos priemones nei standartines palūkanų normų nustatymo priemones. Pagal tokių

¹ Žr. ECB [interneto svetainėje](#).

² Žr. ECB [interneto svetainėje](#).

³ Priimtos rezoliucijos tekstas paskelbtas Europos Parlamento [interneto svetainėje](#).

⁴ Europos Parlamento rezoliucijoje dėl bankų sąjungos iškelti klausimai šiame atsakyme nekomentuojami. Jie aptariami [ECB priežiūros veiklos metų ataskaitoje](#). Atsakymas į rezoliucijoje dėl bankų sąjungos pateiktas pastabas bus paskelbtas vėliau šiais metais.

vertinimų rezultatus gali būti koreguojamas tiek tokių priemonių taikymo intensyvumas, tiek jų turinys, kuris gali būti koreguojamas taip, kad priemonės neturėtų šalutinio poveikio arba galimas šalutinis poveikis būtų sumažintas⁵.

Dėl rezoliucijoje pareikšto nuogaštavimo dėl mažų palūkanų normų poveikio verslo įmonėms, paskatoms vykdyti reformas ir investicijas, taip pat ir pensijų bei draudimo sistemoms, ECB pažymi, kad atlikdamas pirmiau minėtus proporcingumo vertinimus įvertina visus realiajai ekonomikai ir finansų sistemai svarbius aspektus. ECB vykdomos pinigų politikos priemonės nuolat stebimos, kad būtų proporcingos siekiamiems įstatymu nustatytiems tikslams, ypač turint galvoje, kad mažų palūkanų normų aplinkoje finansų sistema – ir ne tik ji – gali patirti kuo toliau, tuo didesnį šalutinį poveikį.

Kalbant apie ECB vykdomos pinigų politikos priemonių veiksmingumą, įskaitant tikslinių ilgėsnes trukmės refinansavimo operacijų (TITRO) poveikį realiajai ekonomikai, ypač mažosioms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ), pažymėtina, kad ECB vykdoma pinigų politika sukalibruota taip, kad būtų užtikrinta, jog likvidumas pasiektų visus ūkio sektorius. Per TITRO euro zonos bankai gali gauti finansavimą labai patraukliomis kainomis, tačiau su sąlyga, kad jie skolins realiajai ekonomikai, nes didelio neapibrėžtumo sąlygomis tai itin svarbu. Apskritai apstu įrodymų, kad TITRO labai veiksmingai padėjo sumažinti bankų finansavimo sąnaudas ir skatina bankus teikti paskolas įmonėms ir namų ūkiams, taip pat ir labai mažoms įmonėms bei savarankiškai dirbantiems asmenims, kuriems paprastai bankų paskolos yra būtinos⁶. Per pandemiją priemonių veiksmingumas sustiprėjo ir dėl mikroprudencinių bei makroprudencinių priemonių, taip pat dėl paramos fiskalinės politikos priemonės, visų pirma valstybės garantijų ir moratoriumų. 2020 m. balandžio mėn. ECB paskelbė apie tikslinių įkaitui taikomų sąlygų švelninimo priemonių paketą, orientuotą į paskolas mažesnėms įmonėms, įskaitant savarankiškai dirbančius ir privačius asmenis⁷. Bankai gali teikti paskolas šioms grupėms pasinaudodami TITRO palankiomis sąlygomis, kurios ir skirtos tokiam kreditavimui paskatinti. Visos šios pinigų politikos priemonės skirtos padėti išlaikyti palankias finansavimo sąlygas ir taip palengvinti MVĮ patiriamus finansinius suvaržymus bei padidinti jų atsparumą finansiniams sukrėtimams. ECB ir toliau atidžiai stebi MVĮ finansavimo sąlygas, visų pirma du kartus per metus vykdydamas įmonių apklausą dėl galimybių gauti finansavimą (SAFE)⁸.

Atsakydamas į pastabą dėl Graikijos obligacijų tinkamumo pagal viešojo sektoriaus pirkimo programą (VSPP), ECB pažymi, kad Graikijos vyriausybės obligacijų kredito kokybė pastaraisiais metais stabiliai gerėjo, tačiau dar nepasiekė tokio lygio, kad atitiktų tinkamumo pagal VSPP kriterijus. Sprendimą dėl Graikijos vyriausybės obligacijų tinkamumo pagal VSPP priima Valdančioji

⁵ Pavyzdžiui, siekdamas sumažinti riziką, kad dėl kreditų teikimo gali nepagrįstai didėti būsto kainos, ECB neleidžia iš lėšų, gautų vykdant TITRO, teikti būsto paskolas. Kitas pavyzdys – dvipakopė atlyginimo už laikomą perteklinį likvidumą sistema, įdiegta kaip atsvara neigiamų palūkanų normų poveikiui pinigų politikos poveikio perdavimui per bankus.

⁶ Plačiau apie tai – straipsnyje „TLTRO III and bank lending conditions“ (TITRO III ir bankų skolinimo sąlygos), *Ekonomikos biuletenis* Nr. 6, ECB, 2021 m.

⁷ Žr. ECB 2020 m. balandžio 7 d. [pranešimą spaudai](#) „ECB announces package of temporary collateral easing measures“ (ECB patvirtino laikinų įkaitui taikomų sąlygų švelninimo priemonių paketą).

⁸ Žr. [įmonių apklausos dėl galimybių gauti finansavimą](#) rezultatus ECB interneto svetainėje.

taryba, atsižvelgdama į keletą aspektų, įskaitant rizikos valdymą. Nors iki šiol Graikijos viešojo sektoriaus vertybiniai popieriai nebuvo perkami pagal VSPP, ECB vykdoma skatinamoji pinigų politika gerokai prisidėjo prie finansinių sąlygų švelninimo Graikijoje – tai matyti iš Graikijos namų ūkiams ir ne finansų bendrovėms taikomų istoriškai mažų banko paskolų palūkanų normų⁹. ECB aktyviai veikia Graikijos vyriausybės obligacijų rinkoje, reinvestuodamas turimas obligacijas pagal specialiąją pandemine pirkimo programą (SPPP), pagal kurią Graikijos vyriausybės išleisti apyvartiniai skolos vertybiniai popieriai laikomi tinkamais pagal išimtį. ECB ir toliau bent jau iki 2024 m. pabaigos reinvestuos visas pagrindines sumas, gautas iš pagal SPPP įsigytų vertybinių popierių išpirkimo suėjus jų išpirkimo terminui. Be to, jeigu ECB matytų, kad iškilo pavojus sklandžiam pinigų politikos poveikio perdavimui Graikijos ekonomikai, jis galėtų koreguoti reinvesticijas pagal SPPP tarp skirtingų jurisdikcijų, kad būtų išvengta nepageidaujamo rinkos susiskaidymo¹⁰. Galiausiai, Graikijos vyriausybės obligacijos yra laikinai priimanamos įkaitu vykdant Eurosistemos kredito operacijas ir toliau bus priimanamos įkaitu tol, kol bus vykdomos reinvesticijos į Graikijos vyriausybės obligacijas pagal SPPP¹¹.

2 Infliacijos tikslas ir jo nustatymas

Kalbant apie ECB naują infliacijos tikslą ir atsakant į pastabą, kad tikslo apibrėžtyje nėra aritmetinės nuorodos – ECB mano, kad kainų stabilumą geriausia galima išlaikyti išsikėlus būtent 2 proc. infliacijos vidutiniu laikotarpiu tikslą. Ši kiekybinė kainų stabilumo tikslo formuluoatė yra paprasta, aiški ir lengvai komunicuojama, todėl tikimasi, kad padės geriau stabilizuoti lūkesčius dėl infliacijos. Orientavimasis į vidutinį laikotarpį yra svarbus tuo, kad reikia atsižvelgti į

neapibrėžtumus infliacijos procese ir pinigų politikos poveikio perdavime, pripažįstant, kad trumpuoju laikotarpiu infliacijos valdymas vykdant pinigų politiką nėra tobulas, nes pinigų politikos poveikis ekonomikai ir infliacijai pasireiškia neiškart ir skirtingu metu. Vidutinio laikotarpio trukmės apibrėžtis nėra fiksuota ir nebūtinai sutampa su ekspertų prognozių laikotarpio pabaiga. Ji yra savaime kažkiek lanksti, kad būtų galima įvertinti sukrėtimų kilmę ir ignoruoti laikinus sukrėtimus, kurie gali išnykti savaime, taip pat tuos sukrėtimus, dėl kurių iškyla kompromisų būtinybė, nes infliacija ir produkcija laikinai pasuka skirtingomis kryptimis (kaip ir pasiūlos sukrėtimų atveju)¹².

Kalbant apie savininkų užimtų būstų kainų indekso (SUBKI) įtraukimą į suderintą vartotojų kainų indeksą (SVKI), ECB pažymi, kad Eurostatas ir nacionalinės statistikos tarnybos, glaudžiai bendradarbiaudamos su Europos centrinių bankų sistema (ECBS), šiuo metu svarsto, kaip reaguoti į

⁹ Daugiau apie finansines sąlygas Graikijoje – ECB Pirmininkės 2022 m. vasario 4 d. [laiške](#) Europos Parlamento nariui Dimitrios Papadimoulis dėl pinigų politikos.

¹⁰ Žr. [sprendimus dėl pinigų politikos](#), ECB, 2021 m. gruodžio 16 d.

¹¹ Žr. ECB 2022 m. kovo 24 d. [pranešimą spaudai](#) „ECB announces timeline to gradually phase out temporary pandemic collateral easing measures“ (ECB patvirtino laipsniško laikinų pandeminių įkaitui taikomų sąlygų švelninimo priemonių atsisakymo tvarkaraštį).

¹² Daugiau apie tai – leidinyje „[The ECB's price stability framework: past experience, and current and future challenges](#)“ (ECB kainų stabilumo išlaikymo sistema: praėjusių laikotarpių patirtis, esami ir būsimi iššūkiai), *Nereguliarių straipsnių serija* Nr. 269, ECB, 2021 m. rugsėjo mėn.

Valdančiosios tarybos rekomendaciją į SVKI palaispniui įtraukti SUBKI. Kaip nurodyta ECB naujojoje pinigų politikos strategijoje, Valdančioji taryba mano, kad geriausia SUBKI į SVKI įtraukti taikant grynujų įsigijimo išlaidų metodą. Šis metodas pagrįstas kainos – būsto, kuris yra naujas namų ūkių sektoriuje, įsigijimo išlaidų ir namų ir butų, kuriuose gyvena patys savininkai, valdymo nuosavybės teise išlaidų – pokyčiais. Konkretūs veiksmai pereinant prie visiško SUBKI įtraukimo į SVKI išdėstyti veiksmų plane¹³. Atitinkamus kainų indeksus, SVKI ir SUBKI rengia, apskaičiuoja ir skelbia Europos statistikos sistema (ESS), į kurią įeina Eurostatas ir ES valstybių narių nacionalinės statistikos tarnybos. Todėl kompetencija priimti sprendimą dėl to, kaip įgyvendinti Valdančiosios tarybos išdėstytus reikalavimus, priklauso ESS. Kalbant apie poveikį SVKI, pažymėtina, kad preliminarai ECB ekspertų analizė parodė, kad pastarąjį dešimtmetį infliacija pagal SVKI, į kurį įtrauktas ir SUBKI, nedaug skyrėsi nuo infliacijos pagal SVKI, į kurį SUB išlaidos neįtrauktos¹⁴.

Tinkamo vartojimo išlaidų apskaičiavimo klausimu ECB mano, kad SUBKI įtraukus į SVKI būtų tinkamiau atsižvelgiama į vartojimo kainų infliacijos reiškinį, tačiau pripažįsta, kad vartojimo komponentą yra sudėtinga atskirti.

Šiuo metu į SVKI įtraukiamos faktinės būsto nuomos išlaidos ir savininkų bei nuomininkų patiriamos einamosios išlaidos¹⁵. Tačiau didžiausia SUB išlaidų dalis – namų ir butų įsigijimo išlaidos ir išlaidos, susijusios su būsto valdymu nuosavybės teise arba įvertintos gyvenimo savininkų užimtame būste išlaidos – į SVKI neįtraukiama. Todėl apskaičiuojant SVKI nėra visiškai tiksliai atsižvelgiama į kainų pokyčius būsto rinkoje. Be to, svarbu pažymėti, kad, remiantis SVKI sudarymo teisiniu pagrindu, SVKI turėtų būti sudaromas įtraukiant tik vartojimo išlaidas, t. y. neįtraukiant investicijų. Tačiau atskirti vartojimo komponentą yra sudėtinga tiek koncepciniu, tiek techniniu požiūriu¹⁶. Reikia nuodugniai patyrinėti, kaip SUB kainų indekse būtų galima atskirti vartojimo komponentą, nes visuotinai pripažintų ir įtikinamų metodų dar nėra¹⁷. Būtina tęsti analitinį darbą, galbūt bendromis jėgomis su ESS, ECBS ir kitomis suinteresuotomis tarptautinėmis organizacijomis, ir sutarti dėl metodo, kuris būtų visuotinai pripažįstamas. Tai yra būtina sąlyga, kad būtų galima

¹³ Daugiau apie tai – straipsnio „An overview of the ECB's monetary policy strategy“ (ECB pinigų politikos strategijos apžvalga) 3 skyriuje, ECB, 2021 m. liepos mėn., ir Pirmininkės Christine Lagarde kalboje, pasaktyje 2021 m. lapkričio 15 d. per klausymą Europos Parlamento Ekonomikos ir pinigų politikos komitete.

¹⁴ Ši analizė parodė, kad SVKI ir SUBKI apimantis kainų indeksas rodo cikliškesnę infliaciją negu dabartinė infliacija pagal SVKI. 2012–2020 m. skirtumai buvo nedideli: nuo –0,3 iki +0,3 procentinio punkto (p. p.) kraštutiniais atvejais ir +0,1 p. p. vidutiniškai. Daugiau apie tai – straipsnyje „Owner-occupied housing and inflation measurement“ (Savininkų užimtų būstų ir infliacijos matavimai), *Ekonomikos biuletenis* Nr. 1, ECB, 2022 m. Šiame straipsnyje taip pat paaiškinamos sudėtinio SVKI ir SUBKI indekso ypatybės, statistikos koncepcija, kuriuo jis pagrįstas, jo sudarymo metodai ir kokia pažanga turi būti padaryta, kad SUBKI galiausiai būtų integruotas į SVKI.

¹⁵ Einamosios išlaidos yra išlaidos nedidelio remonto paslaugoms ir reikalingoms medžiagoms, būsto draudimui, elektros energijai, dujoms ir kitam kurui, vandens tiekimui, nuotekų ir atliekų surinkimui.

¹⁶ Nemažas iššūkis, susijęs su grynujų įsigijimo išlaidų įtraukimo į SVKI metodu, yra tai, kad būstas yra dvilypės natūros: iš pirmo žvilgsnio būsto pirkimas gali būti laikomas investicija į turtą. Tačiau pirkėjų ketinimai gali būti skirtingi: vieni būstą perka kaip investiciją (nuomai), kiti jį visų pirma naudos kaip vartojimo prekę (patys gyvendami jame). Bet savininkas–gyventojas turės naudoti iš ilginiui didėjančios būsto vertės ir tai reiškia, kad būstas naudojamas ir kaip investicija, ir vartojimui.

¹⁷ Kol kas per diskusijas buvo laikomasi nuomonės, kad žemės, ant kurios stovi savininko užimtas būstas, pirkimo išlaidos galėtų būti laikomos investiciniu komponentu. Vienas iš argumentų – kad žemės vertė žemę naudojant nemažėja. Tačiau galima teigti ir tai, kad statinių pirkimas taip pat yra investicija. Nacionalinėse sąskaitose tiek žemės, tiek statinių pirkimas yra priskiriami prie investicijų. Todėl, remiantis nacionalinių sąskaitų metodu, SUB išlaidos, susijusios su būsto pirkimu, būtų laikomos nepatenkančiomis į vartojimo sferą.

rengti oficialų SVKI, į kurį būtų įtrauktas ir SUBKI. Kol kas per anksti formuluoti konkrečius lūkesčius, kaip ir iki kada galėtų būti pasistūmėta šiuo klausimu. Be to, prieš įtraukiant SUBKI į SVKI, reikia nuspręsti dėl SUBKI savalaikiškumo ir periodiškumo.

3 Klimato kaita

Dėl ECB naujojo klimato srities veiksmų plano ir išsamių gairių, kad formuojant jo politikos sistemą būtų ir toliau paisoma klimato kaitos aspektų¹⁸, ECB pažymi, kad įgyvendinimas vyksta pagal planą ir sutarti 2022 m. tikslai bus pasiekti. Tarp jų – išsamus planas dėl informacijos apie įkaitą ir turto pirkimus atskleidimo reikalavimų, bandomasis Eurosistemos balanso testavimas nepalankiausiomis sąlygomis ir siūlymai dėl bendrovių sektoriaus pirkimo programos (BSPP) tvarkos koregavimo. Kai kurių veiksmų plano dalių įgyvendinimas iš dalies priklausys nuo pažangos (bet kartu ir prie jos prisidės) rengiant ir vykdant atitinkamą ES politiką ir iniciatyvas informacijos apie aplinkos tvarumą atskleidimo ir ataskaitų teikimo srityje, t. y. jeigu bus vėluojama priimti atitinkamus teisės aktus, pavyzdžiui, įmonių informacijos apie tvarumą teikimo direktyvą (ITTD), gali būti vėluojama įgyvendinti ir atitinkamus ECB veiksmus. ECB pažymi, kad reikia kuo greičiau priimti ir įgyvendinti ITTD, ir ragina teisės aktų leidėjus užtikrinti, kad jos įsigaliojimas, informacijos teikimo pradžios data ir įmonių, kurioms ji bus taikoma, ratas atitiktų jos didžiulę svarbą.

Be minėto veiksmų plano, ECB ir Eurosistema jau dabar daugelyje sričių atsižvelgia į klimato kaitos aspektus. Pavyzdžiui, ECB, vykdydamas turto pirkimo programas, reguliariai perka žaliąsias obligacijas ir, atlikdamas išsamius bendrovių sektoriaus turto pirkimų patikrinimus, atsižvelgia į klimato kaitos rizikas. Finansinio stabilumo ir bankų priežiūros srityse ECB 2021 m. rugsėjo mėn. paskelbė su klimato rizika susijusio visos ekonomikos testavimo nepalankiausiomis sąlygomis metodiką ir rezultatus¹⁹, o 2022 m. sausio mėn. pradėjo su klimato rizika susijusį priežiūrinį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis²⁰. Be to, ECB savo 2022–2024 m. prioritetų apraše patiriamą klimato ir aplinkos riziką pavadino pagrindiniu pažeidžiamumu, dėl kurio reikia imtis veiksmų²¹. Galiausiai, buvo įkurtas ECB kovos su klimato kaita centras, padedantis panaudoti ECB sukauptas žinias ir formuoti ECB klimato darbotvarkę²².

Dėl ECB bendrovių sektoriaus pirkimo programos (BSPP) ir rinkos neutralumo principo ECB pažymi, kad darbas šiose srityse jau vyksta. ECB veiksmų plane

¹⁸ Žr. 2021 m. liepos 8 d. ECB [pranešimą spaudai](#) „ECB pristato veiksmų planą, pagal kurį klimato kaitos klausimas bus įtraukiamas į pinigų politikos strategiją“.

¹⁹ Žr. 2021 m. rugsėjo 22 d. ECB [pranešimą spaudai](#) „Firms and banks to benefit from early adoption of green policies, ECB’s economy-wide climate stress test shows“ (ECB atliktas su klimato rizika susijęs visos ekonomikos testavimas nepalankiausiomis sąlygomis parodė, kad ankstyvas perėjimas prie žaliosios politikos bus naudingas įmonėms ir bankams).

²⁰ Žr. ECB 2022 m. sausio 27 d. [pranešimą spaudai](#) „ECB Bankų priežiūros tarnyba pradeda 2022 m. su klimato rizika susijusį testavimą nepalankiausiomis sąlygomis“.

²¹ Žr. [ECB Bankų priežiūros tarnyba – 2022–2024 m. priežiūros prioritetai](#), ECB, 2021 m. gruodžio 7 d.

²² Žr. ECB 2021 m. sausio 25 d. [pranešimą spaudai](#) „ECB sets up climate change centre“ (ECB steigia kovos su klimato kaita centrą).

dėl su klimato kaita susijusių veiksmų vykdant pinigų politikos operacijas numatytas 9-as veiksmas patvirtina ECB pasiryžimą pagal jam suteiktus įgaliojimus koreguoti bendrovių sektoriaus obligacijų pirkimo paskirstymo tvarką, kad būtų atsižvelgiama į klimato kaitos aspektus²³. Vienas iš kriterijų – kad emitentai mažų mažiausiai atitiktų ES teisės aktų, kuriais įgyvendinamas Paryžiaus susitarimas, reikalavimus. Kaip nurodyta 4-o veiksmo formuluotėje, įvertinus galimas šališkumo apraiškas ECB pirkimų kriterijuose, atsižvelgiant ir į galimą rinkos nepakankamumą, bus parengtos galimos alternatyvos. Veiksmų plane numatyti darbai vykdomi pagal planą – šiuo metu rengiami konkretūs pasiūlymai dėl BSPP tvarkos pakoregavimo iki 2022 m. vidurio; pasiūlymus įgyvendinti numatoma iki 2022 m. pabaigos.

Atsakydamas į raginimą paspartinti darbą didinant žaliųjų obligacijų dalį ECB portfelyje, ECB pažymi, kad dėl vykdomos teminės investicijų į nuosavų lėšų portfelį strategijos žaliųjų obligacijų dalis 2021 m. padidėjo iki 7,6 %. Žaliuosius vertybinius popierius ECB be tarpininkų perka antrinėje rinkoje ir investuodamas į 2021 m. sausio mėn. Tarptautinių atsiskaitymų banko (TAB) įsteigtą euraiš išreikštų žaliųjų obligacijų investicinį fondą (EUR BISIP G2). ECB planuoja kelerius ateinančius metus toliau didinti šią dalį, nors ir pripažįsta, kad kyla iššūkių dėl pasyvaus ECB nuosavų lėšų portfelio valdymo ir gana mažo žaliųjų obligacijų likvidumo antrinėse rinkose. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 123 straipsnyje įtvirtintas piniginio finansavimo draudimas, todėl ECB negali pirminėje rinkoje pirkti valstybės skolos priemonių.

Dėl klimato rizikos įtraukimo į įkaito sistemą ECB pažymi, kad darbas šioje srityje vyksta – į atitinkamą klimato kaitos riziką atsižvelgiama atliekant turto, kurį sandorio šalys pateikia kaip įkaitą vykdant Eurosistemos kredito operacijas, vertinimo ir kontrolės sistemų peržiūras. ECB nustatys privačiojo sektoriaus turtui taikomus informacijos atskleidimo reikalavimus kaip naują tinkamumo kriterijų arba kaip pagrindą skirtingai vertinti įkaitą ir turto pirkimus. ECB pažymi, kad nors išsamus planas rengiamas ir bus paskelbtas 2022 m., kaip ir numatyta, įgyvendinant šią iniciatyvą bus atsižvelgiama į ES politiką ir iniciatyvas informacijos apie aplinkosauginį tvarumą atskleidimo ir ataskaitų teikimo srityje, kaip minėta pirmiau. Galiausiai, ECB pažymi, kad jo veiksmų plane numatytas ir ECB rizikos vertinimo pajėgumų didinimas. Tarp numatytų veiksmų – nuo 2022 m. pradėti vykdyti su klimato rizika susijusius Eurosistemos balanso testavimus nepalankiausiomis sąlygomis ir įvertinti, ar pagal Eurosistemos kredito vertinimo sistemą patvirtintos kredito reitingų agentūros atskleidė būtina informaciją, kuri leistų įvertinti, kaip jos, nustatydamos kredito reitingus, atsižvelgia į klimato riziką. Be to, ECB parengs minimalius standartus klimato kaitos rizikos įtraukimui į savo vidaus reitingus.

ECB pritaria, kad svarbu bendradarbiauti su tarptautiniais tinklais ir palaikyti dialogą su pilietine visuomene. ECB aktyviai ir intensyviai kartu su kitais centriniais bankais ir priežiūros institucijomis dalyvauja Finansų sistemos žalinimo

²³ Žr. ECB 2021 m. liepos 8 d. [pranešimą spaudai](#) „Detailed roadmap of climate change-related actions“ (Išsamus su klimato kaita susijusių veiksmų planas).

tinklo (NGFS) veikloje²⁴ ir, atlikdamas jam ES sutartimis patikėtą patariamąją funkciją, svariai prisideda prie ES politikos darbotvarkės formavimo²⁵. Be to, ECB yra Tvaraus finansavimo platformos narys ir stebėtojo teisėmis dalyvauja Europos finansinės atskaitomybės patariamąsios grupės (EFRAG) Informacijos apie tvarumą teikimo valdybos veikloje. Tarptautiniu lygiu ECB labai padėjo tarptautiniams forumams, įskaitant G7²⁶ ir TAB²⁷, rengti tvaraus finansavimo ir klimato rizikos darbotvarkę. Europos lygmeniu ECB prisidėjo prie Europos bankininkystės institucijos (EBI) Tvaraus finansavimo tinklo ir EBI pogrupių, dirbančių skaidrumo ir ataskaitų teikimo klausimais, veiklos. Be to, ECB aktyviai dalyvauja tarpinstitucinių tinklų veikloje – dalijasi informacija ir geriausiais valdymo pavyzdžiais, susijusiais su tinkluose dalyvaujančių institucijų vidaus aplinkosaugos vadybos sistemomis²⁸. Dialogo su pilietine visuomene klausimu ECB pabrėžia, kad labai vertina pilietinės visuomenės organizacijų atliekamą svarbų vaidmenį didinant sąmoningumą klimato kaitos klausimais ir prisidedant prie diskusijų dėl politikos priemonių, patenkančių į ECB kompetencijos sritį²⁹. ECB vaidmuo kovojant su klimato kaita buvo vieno iš jo rengiamų pilietinei visuomenei skirtų seminarų, vykusio 2022 m. sausio 13 d.,³⁰ tema; ateityje ECB ketina surengti daugiau seminarų klimato klausimais.

Dėl rezoliucijoje išsakyto raginimo aktyviau dirbti siekiant į ECB įprastą veiklą įtraukti klimato klausimus ECB pažymi, kad 2021 m. jis paskelbė sprendimą laikotarpiui iki 2030 m. išsikeltus organizacinius aplinkosauginius tikslus suderinti su Paryžiaus susitarime nustatytu tikslu užtikrinti, kad pasaulio temperatūros didėjimas neviršytų 1,5 C, palyginti su ikipramoninio laikotarpio lygiu³¹. ECB ne tik įsipareigojo siekti šio tikslo, bet ir išplėtė apskaičiuojamo anglies pėdsako ribas, todėl bus aiškiau matomas poveikis per visą tiekimo grandinę. Apie išplėstas ribas bus paskelbta 2022 m. ECB aplinkosaugos ataskaitoje, kurioje bus pateikta ir atnaujinta aplinkosaugos vadybos programa su ECB tikslais ir numatomomis priemonėmis pirmiau paminėtiems pagrindiniams aplinkosaugos tikslams pasiekti. Be to, reaguodamas į Europos Parlamento raginimą, išsakytą praėjusių metų rezoliucijoje, ECB savo 2021 m. metinę ataskaitą papildė nauju

²⁴ 2021 m. ECB labai svariai prisidėjo prie visų NGFS ir Teisinės darbo grupės darbo sričių (mikroprudencinių ir priežiūros, makrofinansinių, žaliųjų finansų didinimo, duomenų spragų užpildymo, mokslinių tyrimų).

²⁵ 2021 m. ECB parengė keletą nuomonių dėl pasiūlymų dėl teisės aktų ECB kompetencijai priklausančiose srityse, pavyzdžiui, dėl pasiūlymo dėl Įmonių informacijos apie tvarumą teikimo direktyvos ir pasiūlymo dėl Reglamento dėl Europos žaliųjų obligacijų. Be to, ECB dalyvavo įvairių ES forumų, pavyzdžiui, ECOFIN, euro grupės ir atitinkamų komitetų bei darbo grupių, bei Europos Parlamento diskusijose šiais klausimais.

²⁶ Ypač G7, G20 ir atkurtos G20 Tvaraus finansavimo darbo grupės bei G20 Duomenų spragų užpildymo iniciatyvos veikloje.

²⁷ ECB prisidėjo prie Bazelio bankų priežiūros komiteto aukšto lygio Su klimatu susijusios finansinės rizikos darbo grupės veiklos ir aktyviai dalyvavo visose trijose su klimato klausimais susijusiose Finansinio stabilumo tarybos darbo srityse.

²⁸ Pavyzdžiui, iš Europos Sąjungos institucijų ir tarnybų sudarytos Tarpinstitucinės aplinkosaugos vadybos grupės (GIME) ir Europos šalių nacionalinius centrinius bankus jungiančio Centrinųjų bankų aplinkosauginio tinklo (ENCB), kuriuose dalijamasi informacija apie institucijų aplinkosauginę ir sąmoningumo didinimo veiklą.

²⁹ Daugiau apie tai – ECB interneto svetainės dalyje „Civil society seminar series“ (Pilietinei visuomenei skirtų seminarų serija).

³⁰ Vykdomosios valdybos narys Frankas Eldersonas ir ECB Kovos su klimato kaita centro vadovė Irene Heemskerk su 15 pilietinės visuomenės organizacijų atstovais aptarė, kaip ECB savo darbe integruoja klimato ir aplinkosaugos aspektus.

³¹ Žr. „2021 update of the ECB’s Environmental Statement“ (2021 m. atnaujinta ECB aplinkosaugos ataskaita).

skyriumi, kuriame pateikė apibendrintą savo požiūrio į aplinkos, socialinius ir valdymo aspektus, identifikuočius atliekant reikšmingumo vertinimą, aprašymą³². Galiausiai, ECB, nuolat siekiantis tobulinti aplinkosaugos aspektų integravimo į savo vidaus procesus būdus, jau nuo 2010 m. yra registruotas Europos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) ir sertifikuotas pagal ISO 14001 standartą.

4

Skaitmeninis euras, mokėjimo paslaugos, kriptoturtas ir kibernetinis saugumas

Atsakydamas į rezoliucijoje išsakytą raginimą, kad ECB turėtų užtikrinti, jog skaitmeninis euras atitiktų visuomenės lūkesčius, ECB pritaria, kad skaitmeninis euras turi tenkinti gyventojų mokėjimo poreikius. Pagrindinis skaitmeninio euro tikslas – vis labiau skaitmenizuotoje ekonomikoje išlaikyti galimybę visuomenei naudotis centrinių bankų pinigais ir visomis jų teikiamomis galimybėmis. Bet kad skaitmeninis euras šį vaidmenį atliktų, reikia, kad žmonės galėtų ir norėtų jį naudoti. Todėl per tiriamąjį etapą bus analizuojama, kokiems skaitmeninio euro panaudojimo atvejams teikti prioritetą, kad būtų įgyvendinti pagrindiniai tikslai: nerizikingi, prieinami ir efektyvūs skaitmeniniai centrinio banko pinigai. Be to, per tiriamąjį etapą ECB aktyviai bendrauja su įvairiais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant piliečius ir prekybininkus, vykdydamas specialias tam skirtas apklausas ir per tikslines grupes³³. Labai svarbus bus ir suderinimas su Europos institucijomis ir įstaigomis pagal jų atitinkamus įgaliojimus ir nepažeidžiant jų nepriklausomumo. Todėl ECB toliau glaudžiai bendradarbiauja su Europos Parlamentu ir yra pasirengęs reguliariai keistis nuomonėmis apie skaitmeninį eurą su Europos Parlamento Ekonomikos ir pinigų politikos komitetu, atsižvelgiant į per tiriamąjį etapą pasiektą pažangą³⁴.

Dėl rezoliucijoje minimų ECB TARGET2 operacijų ir kibernetinio saugumo pažymėtina, kad ECB kartu su Eurosistema stebi, kad būtų laiku įgyvendinamas veiksmų planas, kurį Valdancioji taryba patvirtino 2021 m. gruodžio mėn., vykdydama po 2020 m. įvykusių incidentų pateiktas rekomendacijas. Kai kurios priemonės, skirtos rekomendacijoms įgyvendinti, jau įgyvendintos 2021 m., o dauguma kitų priemonių bus įgyvendintos iki 2022 m. pabaigos³⁵. Rinkos dalyviai bus reguliariai informuojami apie jų taikymą. Kalbant apie kibernetinį saugumą, pasakytina, kad dar 2018 m. buvo sutarta įgyvendinti įvairias TARGET2 kibernetinio atsparumo didinimo priemones, o šiuo metu visos šios priemonės jau įgyvendintos³⁶. Vėliau 2022 m. planuojama dar labiau padidinti kibernetinį atsparumą. Be to, ECB, vykdydamas priežiūros funkciją, aktyviai rūpinasi

³² Žr. 2021 m. vasario 10 d. Europos Parlamento rezoliucijos dėl Europos Centrinio Banko 2020 m. metinės ataskaitos (2020/2123(INI)) 43 punktą.

³³ Žr. ECB 2022 m. kovo 30 d. pranešimą spaudai „ECB publishes report on payment preferences as part of digital euro investigation phase“ (ECB skelbia ataskaitą apie populiariausius mokėjimo būdus, parengtą vykdamas skaitmeninio euro tiriamąjį etapą).

³⁴ Žr. Fabio Panetta 2021 m. liepos 14 d. laišką Europos Parlamento narei Irenei Tinagli dėl ECB valdančiosios tarybos sprendimo pradėti skaitmeninio euro tiriamąjį etapą.

³⁵ Žr. Fabio Panetta laišką Europos Parlamento narei Irenei Tinagli dėl veiksmų plano, skirto po 2020 m. TARGET incidentų priimtoms rekomendacijoms įgyvendinti.

³⁶ Žr. „Cyber resilience oversight expectations for financial market infrastructures“ (Priežiūros institucijos lūkesčiai dėl finansų rinkų infrastruktūrų kibernetinio atsparumo), ECB, 2018 m. gruodžio mėn.

Europos finansų rinkų infrastruktūrų (FRI) kibernetiniu atsparumu, pavyzdžiui, reikalaujamas, kad jos vykdytų Eurosistemos kibernetinio atsparumo priežiūrinius lūkesčius. ECB Europos FRI kibernetiniu atsparumu rūpinasi ir per europinę grėsmių tyrimo taikant etiško grėsmių imitavimo metodus sistemą (TIBER-EU) vykdydamas kibernetinio atsparumo grėsmėms testavimus įsilaužimo būdu. Be to, ECB nuolat per Europos finansų infrastruktūros kibernetinio atsparumo valdybą bendradarbiauja su svarbiausiomis FRI ir atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais tokiais klausimais, kaip dalijimasis informacija, krizių valdymas, mokymai ir sąmoningumo didinimas, trečiųjų šalių kibernetinės rizikos valdymas.

Dėl raginimo užtikrinti tinkamą pusiausvyrą tarp inovacijų finansinių technologijų srityje ir finansinio stabilumo užtikrinimo ECB pažymi, kad pripažįsta, jog finansinės inovacijos gali būti naudingos finansinėms paslaugoms, nes dėl jų finansinės paslaugos galėtų būti patogesnės, efektyvesnės ir prieinamos didesniai visuomenės daliai. Norint gauti šią naudą, reikia gerai veikiančios finansų sistemos, gebančios tinkamai ir veiksmingai suvaldyti su tuo susijusią riziką finansiniam stabilumui ir atitikti kitus viešosios politikos tikslus (pavyzdžiui, rinkos vientisumo, sklandaus rinkų infrastruktūrų ir mokėjimų veikimo, vartotojų ir investuotojų teisių apsaugos). ECB ir toliau remia finansines inovacijas, nepamiršdamas ir būtinybės užtikrinti tinkamas apsaugos priemones pagal principą „tokia pati rizika – tokios pačios taisyklės“.

Dėl kriptoturto raidos stebėsenos ECB pažymi, kad sustiprino kriptoturto keliamos rizikos finansiniam stabilumui stebėseną, taip pat jo poveikio pinigų politikos poveikio perdavimui ir rinkų infrastruktūrų ir mokėjimų saugumui bei sklandžiam veikimui stebėseną. 2021 m. ECB paskelbė keletą nuomonių, kuriose rekomenduoja, *inter alia*, išplėsti kriptoturto taikomus atsekamumo reikalavimus, parengti gerą naują specialiai kriptoturto taikomą tvarką ir sustiprinti finansų sektoriaus kibernetinį saugumą ir veiklos atsparumą³⁷. Be to, Eurosistema 2021 m. lapkričio mėn. paskelbė elektroninių mokėjimo priemonių, schemų ir susitarimų priežiūros tvarką (PISA)³⁸. Galiausiai, ECB, dalyvaudamas tarptautinių standartus rengiančių institucijų veikloje, proaktyviai remia institucinių standartų, kuriais būtų siekiama sumažinti kriptoturto, stabilizuotosios virtualiosios valiutos ir decentralizuotų finansų keliamą riziką, rengimą.

Atsakydamas į pastabą dėl nesąžiningų sąlygų ir praktikos, kurias bankų sektorius tam tikrose valstybėse narėse taiko sudarydamas sutartis su vartotojais, ECB norėtų dar kartą pabrėžti, kad Europos teisės aktų leidėjas nesuteikė ECB įgaliojimų vartotojų teisių apsaugos srityje. Todėl BPM reglamento

³⁷ Žr. 2021 m. lapkričio 30 d. Europos Centrinio Banko nuomonę dėl pasiūlymo dėl reglamento, kuriuo išplečiami atsekamumo reikalavimai juos taikant kriptoturto pervedimams, (CON/2021/37) (2022/C 68/02), 2021 m. vasario 19 d. Europos Centrinio Banko nuomonę dėl pasiūlymo dėl kriptoturto rinkų reglamento, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva, (ES) 2019/1937 (CON/2021/4) (2021/C 152/01) ir 2021 m. birželio 4 d. Europos Centrinio Banko nuomonę dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl skaitmeninės veiklos atsparumo finansų sektoriuje (CON/2021/20) (2021/C 343/01).

³⁸ Žr. 2021 m. lapkričio 22 d. pranešimą spaudai „The Eurosystem oversight framework for electronic payments (PISA) is published“ (Paskelbta Eurosistemos elektroninių mokėjimo priemonių (PISA) priežiūros tvarka). Šioje tvarkoje nustatyti tarptautiniais standartais pagrįsti priežiūros principai, pagal kuriuos vertinamas elektroninių mokėjimo priemonių, schemų ir susitarimų, įskaitant skaitmeninius mokėjimo žetonus (pvz., mokėjimo schemoje naudojamą kriptoturtą, taip pat stabilizuotąją virtualiąją valiutą) ir skaitmeninių piniginių tiekėjus.

28 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad tie priežiūros uždaviniai, kuriuos vykdyti ECB nėra įgaliotas, įskaitant vartotojų teisių apsaugą, toliau lieka nacionalinių valdžios institucijų kompetencijoje³⁹. Taigi, vartotojų teisių apsaugą vykdo valstybių narių nacionalinės valdžios institucijos.

5 Instituciniai klausimai

Atsakydamas į rezoliucijoje išsakytą raginimą, kad reikia dar labiau stiprinti ECB atskaitomybės ir skaidrumo užtikrinimo tvarką, ECB pažymi, kad vertina Europos Parlamento vaidmenį veiksmingai užtikrinant ECB įsipareigojimų dėl atskaitomybės vykdymą ir būnant tiltu tarp ECB ir piliečių. Pastaraisiais metais atskaitomybės praktikoje susiformavęs lankstumas pasirodė esąs veiksmingas ir padėjo užtikrinti, kad santykiai toliau vystytųsi pagal aktualijas. ECB yra pasirengęs dalyvauti tolesnėse diskusijose apie tai, kaip kartu su Europos Parlamentu galėtų prisidėti prie esamos atskaitomybės praktikos tobulinimo. Tokios diskusijos turi vykti laikantis Sutarties sąlygų ir nepažeidžiant ECB nepriklausomumo principo. Be to, ECB, remdamasis patirtimi, įgyta per visuomenės nuomonės išklauso renginius, vykčius vykdam ECB strategijos peržiūrą, yra nusiteikęs tęsti prasmingą dialogą su platesniąja visuomene ir pilietinės visuomenės organizacijomis. Nuo 2020 m. rugsėjo mėn. ECB kas ketvirtį rengia seminarus su pilietine visuomene⁴⁰ – vienas toks pavyzdys paminėtas 3 dalyje apie klimato kaitą – ir svarsto naujus susitikimų formatus, pavyzdžiui, reguliariai ir pagal poreikį rengti apskritojo stalo diskusijas, kuriose būtų galima dar artimiau bendrauti ir keistis nuomonėmis su pilietinės visuomenės organizacijomis. Dėl bendravimo su platesniąja visuomene – ECB rengia strategijas, kaip būtų galima užmegzti ir palaikyti dialogą su visos euro zonos šalių piliečiais, kuris galėtų vykti įvairiais virtualiais, fiziniiais ir mišriais formatais, leisiančiais pasiekti didelį skaičių įvairių tautybių piliečių iš įvairių amžiaus grupių ir socialinių–ekonominių sluoksnių.

Atsakydamas į rezoliucijoje išsakytą raginimą užtikrinti ECB Audito komiteto ir Etikos komiteto narių nepriklausomumą, ECB pažymi, kad jų nepriklausomumas yra aiškiai įtvirtintas Audito komiteto įgaliojimuose ir sprendime, kuriuo įsteigtas Etikos komitetas. Pastaruoju metu įgyvendinta dar viena iniciatyva narių nepriklausomumui sustiprinti – įtvirtintas reikalavimas, kad Audito komiteto išorės nariai teiktų interesų deklaracijas⁴¹. Nors ir įsitikinęs, kad geras ECB institucinės sąrangos, funkcijų ir pareigų išmanymas yra itin svarbus sklandžiam ir veiksmingam komitetų darbui, ECB visgi visiškai pripažįsta, kad didelės pridėtinės vertės gali atnešti ir kitokios patirties turintys nariai. Todėl narystė abiejuose komitetuose atverta ir asmenims iš išorės: jau keletą metų Etikos komiteto narių tarpe yra iš nevyriausybinės organizacijos atėjęs vyriausiasis patarėjas etikos klausimais ir buvęs Tarptautinio valiutos fondo patarėjas etikos klausimais.

³⁹ Žr. 2013 m. spalio 15 d. [Tarybos reglamentą](#) (ES) Nr. 1024/2013, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedami specialūs uždaviniai, susiję su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika.

⁴⁰ Seminaruose ECB sprendimų priėmėjai ir ekspertai dalijasi įžvalgomis įvairiais bendro intereso klausimais ir diskutuoja su pilietinės visuomenės organizacijų atstovais.

⁴¹ Žr. [Audito komiteto narių interesų deklaracijos](#), ECB, 2022 m. kovo 31 d.

Dėl ECB patariamųjų grupių sudėties ECB pažymi, kad tokios grupės sudarytos kaip veiksminga ir efektyvi priemonė, leidžianti ECB tiesiai iš rinkos gauti specializuotos informacijos. Pagal savo įgaliojimus ECB, kaip ir kiti didieji centriniai bankai, dažnai bendrauja su finansų rinkos dalyviais ir kitais ūkio subjektais, siekdamas, *inter alia*, patikrinti, ar pinigų politikos operacijoms vykdyti ir mokėjimo sistemoms palaikyti reikalinga infrastruktūra tinkamai veikia ir teikia aukštos kokybės paslaugas, ir užtikrinti, kad taip būtų⁴². ECB visiškai skaidriai informuoja apie savo bendravimą su tokiomis grupėmis ir ECB interneto svetainėje viešai skelbia jų įgaliojimus, sudėtį, darbotvarkes ir susitikimų santraukas⁴³.

Dėl ECB įdiegtos informavimo apie pažeidimus priemonės ECB pažymi, kad ši priemonė yra visiškai suderinta su ES Pranešėjų apsaugos direktyvos principais⁴⁴. ECB įdiegta sistema yra patogi pranešėjams, nes išsaugomas jų anonimiškumas; be to, taikomos griežtos taisyklės siekiant apsaugoti pranešėjus nuo keršto. 2021 m. apie du trečdalius visų skundų buvo gauta būtent per šią naują priemonę, daugiau kaip pusė jų pateikta anonimiškai.

Atsakydamas į rezoliucijoje pateiktą pastabą dėl mažos moterų dalies ECB vykdomojoje valdyboje ir ECB valdančiojoje taryboje, ECB pažymi, kad jis nepriima sprendimų dėl šių abiejų sprendimus priimančių organų sudėties. ECB vykdomosios valdybos narių skyrimo tvarka nustatyta Sutartyje⁴⁵. Sprendimus dėl Sutarties įgyvendinimo pakeitimų, susijusių su ECB vykdomosios valdybos narių atrankos procesu, priima Europos Sąjungos Taryba ir Europos Parlamentas.

Atsakydamas į raginimą tęsti darbą siekiant užtikrinti lyčių pusiausvyrą visose pareigose ir visais hierarchijos lygmenimis, ECB pažymi, kad pirmuosius lyčių pusiausvyros tikslus jis išsikėlė dar 2013 m. ir nuo to laiko lyčių pusiausvyrai jo darbotvarkėje skiriama daug dėmesio. Įgyvendinant šiuos tikslus buvo siekiama per 2013–2019 m. laikotarpį padvigubinti vadovaujamas pareigas einančių moterų skaičių⁴⁶. Siekdamas dar didesnės lyčių pusiausvyros, ECB 2020 m. paskelbė naują lyčių įvairovės strategiją⁴⁷. Strategija parengta laikotarpiui iki 2026 m.; joje procentiniais dydžiais nustatyta, kokią dalį visų per metus į naujas ir laisvas pareigas paskirtų darbuotojų turėtų sudaryti moterys, ir apskritai kokią dalį visų darbuotojų įvairiose atlyginimo kategorijose turėtų sudaryti moterys. Naujieji

⁴² Daugiau apie tai – 2018 m. sausio 23 d. ECB Pirmininko [laiške](#) keliems Europos Parlamente nariams apie ECB kontaktus su trečiaisiais asmenimis, ECB.

⁴³ Žr., pvz., [Obligacijų rinkų kontaktinė grupė](#), [Pinigų rinkos kontaktinė grupė](#), [Užsienio valiutos kontaktinė grupė](#) ir [ECB operacijų valdytojų grupė](#).

⁴⁴ Žr. 2020 m. spalio 20 d. Europos Centrinio Banko [sprendimą](#), kuriuo iš dalies keičiamos Europos Centrinio Banko personalo taisyklės dėl informavimo apie pažeidimus priemonės įdiegimo ir pranešėjų apsaugos sustiprinimo (ECB/2020/NP37) ir 2020 m. spalio 27 d. Europos Centrinio Banko [sprendimą](#) (ES) 2020/1575 dėl informacijos apie pažeidimus, pateiktos naudojant informavimo apie pažeidimus priemonę, vertinimo ir tolesnių veiksmų, kai tai susiję su ECB aukšto lygio tarnautoju (ECB/2020/54).

⁴⁵ ECB vykdomosios valdybos narius skiria Europos Vadovų Taryba Europos Sąjungos Tarybos teikimu, pasitarusi su Europos Parlamentu ir ECB valdančiąja taryba. Žr. Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 283 straipsnio 2 dalį ir Protokolo dėl Europos centrinių bankų sistemos ir Europos Centrinio Banko statuto 11.2 straipsnį.

⁴⁶ 2019 m. pabaigoje moterų dalis tarp aukštesnio rango vadovų sudarė beveik 31 % (plg. su 12 % 2012 m. pabaigoje). Be to, 2019 m. pabaigoje moterys sudarė 30 % visų vadovaujamas pareigas einančių ECB darbuotojų (plg. su 17 % 2012 m. pabaigoje). 2019 m. pabaigoje moterų dalis sudarė 45 % visų ECB darbuotojų (plg. su 43 % 2012 m. pabaigoje).

⁴⁷ Žr. ECB 2020 m. gegužės 14 d. [pranešimą spaudai](#) „ECB announces new measures to increase share of female staff members“ (ECB imsis naujų priemonių moterų darbuotojų skaičiui didinti).

tikslai išskirti ne tik dėl vadovaujамų pareigybių⁴⁸ – siekiama, kad iki 2026 m. moterų dalis padidėtų 36–51 proc., priklausomai nuo konkretaus lygio. Dar vienas tikslas – pasiekti, kad kai kuriuose lygiuose moterys sudarytų bent pusę į naujas ar laisvas pareigas priimtų darbuotojų. ECB šiais metais paskelbs tarpinį įvertinimą; kitas įvertinimas bus paskelbtas 2024 m. Be šių tikslų nustatyta ir įvairių papildomų priemonių lyčių įvairovei didinti. Siekiama sustiprinti moterų karjeros galimybes, patobulinti darbuotojų atrankos praktikas, padidinti vadovų atskaitomybę, investuoti į lyderystės skatinimą ir sudaryti lankstesnes darbo sąlygas. ECB ėmėsi ne tik lyčių pusiausvyros didinimo iniciatyvų, bet ir priemonių, skirtų skatinti įvairovę ir įtrauktį platesne prasme. Viena tokių priemonių – 2021 m. įdiegtas įtraukios lyderystės mokymo kursas, skirtas didinti sąmoningumą, gerinti sprendimų priėmimo procesą, stiprinti bendradarbiavimą ir didinti darbuotojų įsitraukimą. Be to, ECB pradėti vykdyti visiems darbuotojams skirti įvairovės ir įtraukties e. mokymo kursai apie nesąmoningą šališkumą ir orumą darbe.

⁴⁸ Tikslai nustatyti ir vyriausiojo eksperto (H kategorija ECB atlyginimų skalėje), eksperto (F/G ir G kategorijos atlyginimų skalėje) ir analitiko (E/F kategorija atlyginimų skalėje) lygiams.